

Број: I-ОП-1-596/15

Дана: 12. фебруара 2016. године

НОВИ САД

**РЕПУБЛИКА СРБИЈА
МИНИСТАРСТВО ФИНАНСИЈА
ПОРЕСКА УПРАВА
Филијала Нови Сад 2**

**Булевар Михајла Пупина 14
Нови Сад**

У име власнице пољопривредног газдинства М.В. из Ч., притужбу на рад Пореске управе Филијала Нови Сад 2 Покрајинском заштитнику грађана поднела је адв. М.Т.Ј из НС, јер сматра да је орган управе, у предмету број 838196400 - теренска контрола пословања пољопривредног газдинства М.В., именованој повредио Уставом зајемчена и законима прописана права, а посебно право на имовину, те поступао супротно забрани повратног дејства закона и других општих аката и обавези поштовања начела законитости пореског поступка.

Подноситељка је у притужби посебно скренула пажњу на понашање пореске инспекторке која је инсистирала на томе да подносиатељка притужбе потпише записник о контроли и да не изјављује примедбе, наговештавајући да ће примедбе свакако бити одбијене, јер о њима одлучује сама инспекторка, те навела да је на тај начин, злоупотребљавајући свој статус државног органа, застрашила као неуку странку и довела је у заблуду.

Поступајући по притужби, Покрајински заштитник грађана упутио је захтев Пореској управи Филијала Нови Сад 2, ради изјашњења о наводима притужбе.

Пореска управа Филијала Нови Сад 2 доставила је одговор на упућени захтев, по допису број 47-00505/2015-2232-НН од 16.12.2015. године, који је омбудсман примио 18. децембра 2015. године. У изјашњењу се, између осталог, наводи да је предметном контролом утврђено да порески обвезник М.В. није поднела евиденциону пријаву за ПДВ на обрасцу ЕППДВ, а остварила је промет већи од 4.000.000 динара у периоду од 24.09.2011. године до 2.08.2012. године, а била је дужна да најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу, сходно одредбама члана 38 Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, број 84/04... 83/15). У циљу отклањања неправилности пореском обвезнику донето је решење број 47-00505/2015-2232-010 од 30.10.2015. године, којим су утврђене и наложене за уплату обавезе ПДВ и којим је пореском обвезнику наложено да поднесе евиденциону пријаву у којој ће као датум почетка обављања ПДВ активности у пољу 2.2 ЕППДВ навести датум уручења решења. На донето

решење порески обвезник је уложио жалбу са захтевом за одлагање извршења (2 примерка), која је примљена у филијали дана 18.11.2015. године, под бројем 47-04-03141/15 (у прилогу жалбе налог за уплату таксе, Пуномоћ адвокатске канцеларије од 17.11.2015. године, Захтев Покрајинском заштитнику грађана – омбудсману АП Војводине број 8515/15 (2 примерка у оригиналу, са копијом решења 47-00505/2015-2232-010 од 30.10.2015. године и копијом жалбе). Дана 24.11.2015. године извршена је достава напред наведене жалбе и списка предмета донетих у поступку контроле Сектору за порескоправне послове и координацију, Регионалном одељењу за другостепени поступак у Новом Саду, а по допису број 47-00505/2015-2232-070 од 23.11.2015. године. М.В. је у току контроле давала изјаве (које су констатоване записницима о изјави), упозната са чињеничним стањем утврђеним у поступку контроле (истој је презентована документација откупљивача, којима је вршила промет својих пољопривредних производа, као и остала документација), што је констатовано записником број 47-00505/2015-2232-001 од 15.10.2015. године, који је уручен истој 20.10.2015. године. Чланом 36 Закона о пореском поступку и пореској администрацији одређени су начини достављања пореског акта, а чланом 128 истог закона одређено је да порески обвезник има право да поднесе примедбе у року од осам дана од дана пријема записника и ако су у примедбама изнети нови докази и чињенице, због којих би требало променити чињенично стање утврђено у записнику или изменити раније правне оцене, порески инспектор ће о таквим доказима и чињеницама или о новим правним оценама саставити допунски записник. М.В. није поднела примедбе, нити је доставила нове доказе и чињенице, због којих би требало променити чињенично стање утврђено у записнику. Како М.В. није обрачунавала и плаћала ПДВ и подносила пореске пријаве надлежном пореском органу (није поднела ни евиденциону пријаву за ПДВ, сходно одредбама члана 38 Закона о ПДВ), у вези са чланом 10 Закона о ПДВ, извршен је у поступку контроле обрачун обавезе ПДВ. Сходно одредбама члана 48 и 50 истог закона, одређен је порески период и рок за подношење пореских пријава, које је порески инспектор приликом обрачуна обавезе ПДВ и примењивао. Према одредбама члана 27 Закона о ПДВ претходни порез је износ ПДВ обрачунат у претходној фази промета добара и услуга, а који обвезник може да одбије од ПДВ који дугује. Како је у решењу наложено пореском обвезнику да поднесе евиденциону пријаву у којој ће као датум почетка обављања ПДВ активности у пољу 2.2 ЕППДВ навести датум уручења решења, тај датум је дан уписа у ПДВ регистар. У поступку контроле М.В. је обавештена да износ ПДВ по основу претходног пореза, за период од стварног датума почетка обављања ПДВ активности, до периода евидентирања у систем ПДВ, на основу поднете евиденционе пријаве, под условом да испуњава услове прописане одредбама чл. 27 и 28 Закона о ПДВ, може исказати најраније у првој пореској пријави коју ће доставити надлежном пореском органу, након достављања пореског решења, а најкасније до истека рока застарелости.

По пријему наведеног изјашњења, уважавајући наводе из одговора које се односе на поступање Пореске управе приликом предметне теренске контроле, омбудсман је поступајући орган управе позвао да се, у додатном року, посебно изјасни о разлозима и чињеницама које је поступајући инспектор узео као основ за одређивање календарског месеца као пореског периода за који се обрачунава ПДВ, а с обзиром на одредбу члана 48. Закона о порезу на додату вредност.

Пореска управа Филијала Нови Сад 2 доставила је одговор на додатно упућени захтев, по допису број 47-00505/2015-2232-НН од 4.01.2016. године, који је омбудсман примио 11. јануара 2016. године, а у којем се наводи да је чланом 48 став 6. Закона о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“, број 84/04... 83/15) одређено да за обвезнике који први пут започну ПДВ активност у текућој календарској години, независно од дана регистрације за обављање делатности када је реч о обвезнику који се региструје за обављање делатности, за текућу и наредну календарску годину порески период је календарски месец. Сходно ставу 7 истог члана за пореског дужника који није обвезник ПДВ, порески период је календарски месец. На основу напред наведених законских одредби одређен је порески период за који се обрачунава ПДВ у предмету обрачунавање и плаћање пореза на додату вредност за период 1.01.2010 – 31.08.2015. године код М.В., јмбг _____ – пољопривредно газдинство из Ч., ул. _____.

Одредбом члана 5 Закона о пореском поступку и пореској администрацији ("Сл. гласник РС", бр. 80/2002.. 112/2015), прописано је да се пореска обавеза утврђује на основу прописа који су били на снази у време њеног настанка, осим ако је, у складу с уставом и законом, за поједине одредбе закона предвиђено да имају повратно дејство.

У складу са одредбама Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/2004, 86/2004, 61/2005, 61/2007, 93/2012, 108/2013, 6/2014, 68/2014, 142/2014, 5/2015, 83/2015 и 5/2016), пореским обвезником сматра се лице које самостално обавља промет добара и услуга, у оквиру обављања делатности, а која представља трајну активност произвођача, трговца или пружаоца услуга у циљу остваривања прихода, укључујући и делатност пољопривреде. Обвезник је лице у чије име и за чији рачун се врши испорука добара или пружање услуга, као и лице које врши испоруку добара, односно пружање услуга у своје име, а за рачун другог лица.

Одредбом члана 38 Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/2004, 86/2004 - испр., 61/2005 и 61/2007), важећим до 28. септембра 2012. године, прописано је да лице чији укупан промет добара и услуга, осим промета опреме и објеката за вршење делатности у претходних 12 месеци није већи од 4.000.000 динара, односно ако при отпочињању обављања делатности процени да у наредних 12 месеци неће остварити укупан промет већи од 4.000.000 динара, не обрачунава ПДВ за извршен промет добара и услуга. Сагласно одредби члана 38 истог закона, обвезник који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет већи од 4.000.000 динара дужан је да, најкасније до истека првог рока за предају периодичне пореске пријаве, поднесе евиденциону пријаву надлежном пореском органу. Одредбама члана 48 одређено је да је порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ календарско тромесечје за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет мањи од 20.000.000 динара или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет мањи од 20.000.000 динара. За обвезнике који први пут започну обављање делатности у текућој календарској години, за текућу и наредну календарску годину порески период је календарски месец.

Одредбама члана 38 Закона о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 93/2012) горе цитиране одредбе члана 48 Закона о порезу на додату вредност ("Сл. гласник РС", бр. 84/2004, 86/2004 - испр., 61/2005 и 61/2007) измењене су тако да је календарско тромесечје порески период за који се обрачунава ПДВ, предаје пореска пријава и плаћа ПДВ за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет мањи од 50.000.000 динара или процењује да ће у наредних 12 месеци остварити укупан промет мањи од 50.000.000 динара, осим за обвезника из члана 36а овог закона, а за обвезнике који први пут започну ПДВ активност у текућој календарској години, независно од дана регистрације за обављање делатности када је реч о обвезнику који се региструје за обављање делатности, за текућу и наредну календарску годину порески период је календарски месец, те је додата одредба да је за пореског дужника који није обвезник ПДВ, порески период календарски месец.

Након утврђивања свих релевантних чињеница и околности, на основу члана 42. Покрајинске скупштинске одлуке о Покрајинском заштитнику грађана – омбудсману ("Службени лист АПВ", број 37/2014, 40/2014 и 54/2014), Покрајински заштитник грађана упућује

МИШЉЕЊЕ

Министарство финансија Пореска управа Филијала Нови Сад 2, у поступку теренске контроле обрачунавање и плаћање пореза на додату вредност, код М.В. из Ч., оснивача пољопривредног газдинства, било је дужно да обавезу плаћања пореза на додату вредност за период од 1. јануара 2014. до 31. јула 2015. године, те одговарајуће камате утврди и обрачуна у периодима календарских тромесечја.

Образложење

Став из мишљења омбудсман је заузео с обзиром на то да именована самостално обавља промет добара у оквиру обављања делатности пољопривреде која представља њену трајну активност у циљу остваривања прихода, а статус пореског обвезника стиче од 3. августа 2012. године, као првог дана након дана када је утврђено да је у претходних 12 месеци остварила укупан промет већи од 4.000.000 динара, те тако била дужна да отпочне ПДВ активност од утврђеног дана почетка обављања делатности која подлеже порезу на додату вредност.

С обзиром на цитирану законску одредбу, важећу на дан стицања статуса пореског обвезника, по којој је за текућу и наредну календарску годину календарски месец порески период за обвезнике који први пут започну обављање делатности у текућој календарској години, а у вези са објашњењем из Упутства о начину и поступку евидентирања обвезника за ПДВ, које је дао директор Пореске управе, по којем је „датум почетка обављања делатности“

датум почетка обављања делатности која подлеже ПДВ, правилно је утврђен порески период за 2012. и 2013. годину.

Како је по истеку наведеног периода, односно 1. јануара 2014. године, на снази била и данас важећа законска одредба по којој је календарско тромесечје порески период за обвезника који је у претходних 12 месеци остварио укупан промет мањи од 50.000.000 динара, те како се именована, као порески обвезник, истог дана налазила у овој категорији пореских обвезника, Пореска управа је била дужна да поступи у складу са одредбом прописа на снази у време настанка пореске обавезе, на начин наведен у мишљењу омбудсмана.

Покрајински заштитник грађана није прихватио образложење Пореске управе да је за обвезнике који први пут започну ПДВ активност у текућој календарској години, независно од дана регистрације за обављање делатности када је реч о обвезнику који се региструје за обављање делатности, за текућу и наредну календарску годину порески период календарски месец, те да је за пореског дужника који није обвезник ПДВ, порески период је календарски месец, из већ наведених разлога, односно зато што је именована у време настанка пореске обавезе од 1. јануара 2014. године већ била порески обвезник.

Покрајински заштитник грађана позива Министарство финансија Пореску управу Филијала Нови Сад 2 да, у року од 15 дана од дана добијања овог мишљења, обавести омбудсмана о предузетим мерама.

С поштовањем,

ПОКРАЈИНСКИ ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

Анико Мушкиња Хајнрих